

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Mejelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 —
 Negyed évre 2 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Dusovszky ház, — a szerkesztőségbe bérmentre küldendő.

Előfizetési helyben:
 TOLÉDÉI K. LAJOS és társai,
 GSA THY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
 Négy soros pénteken 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többesbör
 hirdetések alkalmával a le-
 gelőzőbb árú feltételnek felel.
 Helyegység minden külön beki-
 táráért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában
 foglaló újsónapság sora 50 krajcár

„Nyilatkozat” ben megjelenő kül-
 sény minden péntek sora 30 kr.
 Hirdetések felvételnek a kiadó
 hivatalában, KUTASI I. könyv-
 nyomdájában, valamint ZÖRNER
 MAN H. könyv. iródjában is.
 Név nélkül vagy bérmentelennél
 beküldött levelek nem vétel-
 nek tárgya.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Ázsia császára.

Két kiválóan fontos hírt hozott a táviró Oroszországból. Az egyik szerint Sándor császár nem sokára Morvba utazik s ott magát Ázsia császárává koronáztatja; a másik, mely ezzel egyidejűleg jön, újabb nihilista összeesküvést jelent, melyet a császár élete ellen forraltak, de a melyet idejekorán felfedeztek.

Mindkét hírek erős politikai hordereje van.

Hogy III. Sándornak régi célja magát Ázsia császárává koronáztatni, ez tudva van. A nagyfotosságu híre nem most először járja be az európai sajtót. Több-ször fölmerült ez már, de a koronázás mindaddig nem következett be.

Nem közönséges czimfelvételről van itt szó, az Ázsia császára czimnek politikai czélzatok képezik hátterét. E czimben benne van Oroszország világhódító törekvése, ez egy program, melynek megvalósítása a jövő munkáját képezi.

Régi dolog, hogy az orosz irányadó körökben a harcias elem az uralkodó. Az óriási hadsereg tábornokai egyre szomjaznak a vért s nincs kedvük békében csörtetni kardjukat. Háborúnak lenni kell, ha nem Európában, ugy Ázsiában. A birodalomnak nőnie kell, az aztán mindegy, hogy mely irányban történik a terjeszkedés.

Két nagy cél lebeg az orosz telhetetlen politikuskok szeméi előtt; az egyik Konstantinápoly, a másik India. Mindkettő távol áll még az orosz határtól. Ázsiában Afganisztán választja el Oroszországot Indiától, Európában a független Balkán-tartományok s a tenger, melyen Anglia az ur. De Oroszország nem vesztel, minden törekvése oda irányul, hogy a két világra szóló jelentőségű két pozíciót megközelítse.

Afganisztánban egyre határrendezéseket követel s csapatait váratiannul tolja előre Herát felé, mely az egyetlen védelmi pozíció. Ha az elesett, India meghódítása könnyű feladattá válik.

Konstantinápoly fontosságát a világereszkedelelem szempontjából fejtegetni felesleges. Oly pont ez, melynek birtokáért tömérdek vér folyt el az ó-kortól nap-

jainkig. Vallási tradíciók is emelik Oroszország törekvéseit Konstantinápoly bírásaért. Onnan indult ki a szakadás a római szent széktől, s a szimatikusok pápái ott élték le napjaikat.

Konstantinápoly és India bírása, ez az a nagy program, mely miatt még sok élet fog elveszni a csatamezőn. A mikor a császár az Ázsia császára czimét felveszi, akkor ezzel nyíltan bevallja, hogy ura, parancsolója akar lenni Ázsia összes népeinek, tehát az indusoknak is. Az európai törekvések, Konstantinápoly elfoglalása s a szláv népek egyesítése az orosz nemzettel, ez a nagy program is benne van már a császár czimében, a midőn magát »a minden oroszok császára« nevezik s hogy Oroszország összes törekvései kifejezést nyerjenek, ezért veszi fel most III. Sándor az »Ázsia császára« czimét.

Sajátságos véletlen, hogy éppen akkor, midőn a császár az Ázsia birtokáért kitűzött orosz politikának ily hangzatos czimben akar szimbolikus kifejezést adni, ugyanakkor a pétervári rendőrség újabb nihilista összeesküvést fedez fel, melynek tagjai a császár életére törnek. Nem is tudjuk egészen biztosan, hogy hányadik összeesküvés ez, a pétervári rendőrség sok merényletet tagad el és sok összeesküvést fojt el csirájában, melyekről a nagy világ mitse tud.

E politikai merényletek azonban fontosságukat el nem veszítik, ha a világ meg nem tudja is azokat. Ezek azt jelentik, hogy a nép nincs megelégedve a császárral, hogy a népnek nem hódítás kell, hanem Ázsia s nem Konstantinápoly birtoka, hanem szabadság. A legújabb merénylet azt jelenti, hogy azok a nagy törekvések, melyeket Nagy Péter császár örökölt meg végrendeletében, ma már nem tudják elnémitani lelkesítő frazisaikkal a beteg orosz társadalmat.

A nép elégedetlen és forrong; a szegénység nagy, a császár pazarul költ, háboruskodik, midőn a nép nyíltan s nem bírja adóját fizetni.

Ez a merénylet tiltakozás minden nagyzó törekvés ellen, mielőtt a belső rend, az orosz polgárság emberi jogai helyre nem állítatnának.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Színház.

(„Angyal és ördög”.)

(Eredeti népszínmű 3 felvonásban, dalokkal, írta Gerő Károly, először adták a debreczeni színházban jan. 15-én.)

(E.) Gerő Károly népszínműve: az Angyal és ördög, tegnap került nálunk először színpadra. Az újdonság sok tekintetben igen figyelemre méltó munka. Gerő Károly meg egyetlen darabjában sem markolt ily melyen az emberi lélekbe, egyetlenegyszer sem emelkedett a pathetikus stílus ilyen magasságára. — Az egész darab egy meg forrongó tehetségnek kitörése, tökéletesen nyers munka, mely sokkal jobban van kigondolva, mint megcsinálva, de olyan lélek szől belőle, a melyet érdemes meghallgatnunk, mely föllemelkedik a közepeszeren. S a darab még sem aratott sikert. Ennek többféle oka lehet. Egyik legsúlyosabb oka mindenesetre magában a műben rejlik — Az expozíció átnyulik a második felvonás közepéig, úgy hogy kilencz felé jár az idő, mikor a közönség tájékozódni tud a helyzetek és a szereplő személyek iránt; de ekkor már kifárad az érdeklődés, a darab sorsa pedig már régen eldült.

Nem megvetendő az a körülmény sem, hogy e népszínműnek erősebb drámai koncepciója és egész stílje ellenkezik a népszínmű hagyományos sallangjaival, a táncszal, a mókázással s a többivel, a melyekről Gerő nem mert, vagy nem akart lemondani.

Hanem lassuk, röviden, a darab meséjét. Anna, a dráma hősnője grófi kastélyban nőtt fel, a hol megszokta az uralmi, könnyű életet, a selymet, parádet. Alig tizenhat éves korában, mielőtt szíve megszólalt, könnyel mien hozzá ment a legelső kőrözöz, egy

fiatal gazdatiszthez s mikor aztán természet-szerűen megszólalt a szíve, ismét csak úgy hamarosan megcsalta az urát. A férj megölte a szeretőt, a törvény pedig a férjet tízevi fogságra ítélte. Anna így megbélyegezve, magára marad ifjúságával, csoda-szépességével és zaklatott lelkiismeretével. El kell buknia s el is bukik. De azért lelkiismerete nem tumpul el egészen, erzi multjának súlyát, erzi, hogy tetteért meg bűnhődnie kell — Szeretne boldog lenni, de hiába rajongnak érte, senki sem tud igazán megszeretni. Mindig fél van eszében, a ki majd kiszabadul és számon kéri tőle semmivé tett életét. — Végre azt hallja, hogy ura a fogságban meghalt, el megy tehát a Maros mentéről, hol az első tragédia lezajlott, a Mátra vidékére, férje szülőföldjére, hogy bizonyosságot szerezzen magának férje haláláról. De semmit sem tudhat meg. Férje miért nem? ez egy kissé szövevényesen és bihetetlenül van motiválva.

Az öreg Salgó uradalmi tiszt volt, a ki nem rég teepült le a vidéken, mikor fia Mihály mesze földön gyilkosságba keveredett és börtönbe jutott. Az öreg Salgó szívét megtörtte a bánat, családja pedig, hogy elhárítsa nevével a gyalázatot, más nevet vett föl, más-hová költözött.

Szóval, Anna nem tudhatja meg, a mit tudni akart, nem talál semmi nyomra, mely őt a Salgó családhoz vezetné, de szíve, a melyet, ha nem is nyugtat meg egészen férje halálának bizonytalan híre, legalább egy kissé megönnyebűl, mintegy fölborodók általa, ismét megszólal, de ismét végtelenen mert az ifju, Petus Béni, a kit magának kiszemelt, s a kit örült szenvedéllyel lánccal magához, senki más mint férjének, Salgó legidősebb testvéröccsének. Petus Béni is szerelmes Annába, pedig már gyermekkorra óta van jegybeli mátkája, az ártatlanlelkű Rózsika, a kit

Az orosz nép már nem tud lelkesedni a császár hódítási törekvései mellett, pedig a háboru volt eddig az egyetlen villámháritó a császár kezében a belső békétlenség elnémitására. Most már ez sem használ. A császár harczra készül Bulgária birtokáért, hadait ellenünk koncentrálja, mint a kik e törekvésnek útját álljuk s az orosz társadalom nem nyugszik, hanem összeesküvést sző a császár ellen. Az orosz népnek először szabadság kell s csak azután harcz diésőség.

Ez is az idők jele!

KARCZOLATOK.

(Szegény Gróffy! — A vadlottak. — Az intentió. — Harapós öreg ur. — A pecsenye. — Drukken vannak. — Két színész.)

A magyar fővárosi sajtó nem csak a primadonnákkal szemben mond olyan véleményeket, a melyek hemlok egyenest ellenkeznek, de türelmetlen a bírákkal szemben is, ha a tárgyalás és az ítélet nem a t. reporter szája ize szerint való.

A „Pesti Hirlap” ír az 1884. márcz. 15-iki czeglédi esetnek Budapesten most folyó tárgyalásáról, és mivel az elnök nem akasztja fel sorba a. antiszemita Persay Ferenczet, Récz Gézá, Szemczecz Emilt és Szel Györgyöt, hát elnevezi azsiainak, bor-lár embernek, az „Egyzetertes” azzian kijelenti, hogy „a tárgyalást Gróffy elnök kiváló tapintattal és ügyességgel és igazságossággal vezeti.” Tessék itt eligazodni!

Persay Ferencz háromszor nevezi gazembernek a czeglédi pögármestert, ott, a tárgyalás alatt, de nem kap rendbűntetést.

Nem kaphat, mert Soos kir. ügyész is le kellett volna vitetni a dutyiba, a mért Szemczecz „rovott előéletűnek” mondja, mert egyszer elítélték — becsületsértésért.

Ráczekát azért szidják a lapok, hogy a zavargás alatt „a kezeikkel hadonáztak”, Verhovay Gyulára pedig, azért, mert kisért, hogy az egész jelenet alatt összekulcsolt kezekkel állott, azt írják, hogy „kinek ne juthatna eszébe ez a helyzet — Pontius Pilátust!”

A kir. ügyész és a sajtó intentióját könnyű itt felismerni.

A függetlenségi pártnak a k k o r Czeg lédén járt tagjai kompromittálni, az Ugroun Gáborra, br. Prónaira, Hoytsira, Hermannra dobált to j a s o k felemlegetésével.

Nem gondolják meg, hogy egy oly tojást találnak kikölteni, a melynek eredménye lesz az antiszemizmus karvalya.

Mert a közvéleményt soká csalni — nem lehet.

Perczel Miklós megüzente a muszkának a háborut.

— Tyhu! gondolja Tisza, mért nem hagy-tam főispánnak Baranyában és Pécsent! Ott — igaz — nem tudott mellettem korteskedni, de itt a muszka ellen korteskedik!

Szegény jó Perczel Miklós bátyánk! Bölcsen és igazán beszélt, csak az a baj, hogy nem egy független és önálló ország parlament-jében tette.

A gózhajó helyett a hozzá kötött ladi. kocskára talált felülni.

Arra pedig meg a V. Kovács László-Baldácsy ügy sem fér fel, nemhogy a muszka háború!

Azt az adomát beszélik el a lapok, hogy 1849-ben, Brassóban megvett hat fajd-tyukot egy osztrák ezredes. Sütés végétt átadta egy vendéglőnek, de hadi lárma támadt és az ezredesnek tüstént menekülnie kellett. Bevonult helyette a muszka és egy muszka generális elrendelte a fajdtyukok megsüttetését. Őt meg kiverte Bem, a ki el is fogyasztotta embereivel a jóféle pecsenyét, a melyet megvett az osztrák, megsüttetett a muszka és elfogyasztotta a magyar.

Most is süt Bismarck korcsmáros egy pecsenyét.

A melyet megvesznek magyar pénz-en, megsüttet az osztrák és elfogyaszt majd a muszka.

A legöregebb zabszemek sem emlékeznek olyan dukkra, a minőt érez most Párisban Wilson, Budapesten V. Kovács László.

No, meg talán gróf Tisza Lajos, mert — másokat emlegetnek az országbírói és fő-rendiház-elnöki székre.

A nemzeti színház és magyar kir. opera már is kapott egy üdvözetlet az új intendáns-

jelenet oly drámai erővel van kidolgozva, — hogy elfeledjük a helyzet képtelenségét. Rózsika meglátja Anna keblén a rubintos keresztet. Anna letépi kebléről a keresztet, de már késő minden: Rózsika is letépi menyasszonyi koszorúját, a násznép mind kitűdul, kilép a korcsmából Salgó Mihály is, ki már az előbbi jelenetben bemutatta magát, meglátja hűtelen nejét, kezen ragadja, Anna megremül s elszalad és Béni, ki már, hite szerint ugy is mindent elvesztett, utána rohan Annának. „Völegényed ártatlan szóval meg Salgó Mihály visszahozom őt, egyetlen szavamba kerül.” A hatást még fokozza, hogy Petusné felismeri elzúllott fiát s a fiu térdre esik anyja előtt.

A harmadik felvonásban Anna még mindig nem tudja, hogy Béni kinek az öccse; sürgeti, hogy meneküljenek a vidékre!; de Béni szemébe akar nézni minden eshetőségnek, még a fogságból kiszabadult férj fenyegetésének is. Béni sem tudja, hogy ki Annának a férje.

Aztán következik a csattanós befejezés. Megjelenik Mihály, s a nélkül, hogy megnevezné magát, ki akarja ragadni öccsét hűtelen feleségének hatalma alól, de Béni az aszszony pártjára áll s fegyvert fog bátyja ellen. Szerencsére közelbelnek, felvilágosítják. Ekkor Béni Annára fogja a fegyvert. — Ki akarják venni a fegyvert kezéből, de a dulakodás közben a fegyver eslő és Anna, ki már szintén mindent tud s lelkileg ugy is meg van ölve, holtan rogy össze.

Nem bocsátkozunk további részletezésbe, s még csak azt jegyezzük meg, hogy a rubintos kereszt igen nagy szerepet játszik a komoly drámai cselekmény rovására, s hogy Béni ek menekülése Annával, a második felvonásban nincesse eléggé motiválva.

köz találja őket. (Nyílt utcazi jelenet!) De e

közgyű-
 amu hatá-
 ut Nád-
 rejéig és
 zájáró ut
 zete.
 tása cél-
 10 óraja
 ndó zárt-
 rebbi épí-
 edélyezett
 50-nyi
 eledőtri 10
 kezezenek
 ognak vé-
 művelet és
 szeti hiva-
 megtekint-
 ala,
 állításon.
 IOND
 gályos.
 zont jelentést, hogy bő
 czenbe s az
 amorra becses meg-
 legújtanosabb árak
 alónoszu ajánlom igen
 es valódiságaról ke-
 illok.
 IGMOND.
 Széchenyi-utcán
 Debreczen sz. kir.
 panjától.
 rdetmény.
 k 1888-évi feb-
 gyűlésén az árva-
 sodik ülnöki állás,
 0) forint fizetés és
 nt lakbérből álló
 összekötve. — va-
 betöltése folytán
 6 állás vagy állá-
 tján betöltetni.
 li állásra pályázni
 hogy kellőleg felsze-
 nyeket hozzám —
 ág elnökéhez 1888-
 ötödik (5) napjáig
 ujtásuk, mert később
 rvénynek tekintetbe
 decz. hó 27-én.
 enfeld József

tól és két szindarbot — a feleségétől. No, ha ez így megy...
A népszínház pedig a „Bolondok grófja”-val éli világát. Boldog intézet — sohasem volt grófok bolondja!
Még a Keglevicsé sem. Éva ott paradicsomi állapotok között él s néki ádáma publikum. (Brr!)

Gili Balázs.

Az iparoskör ünnepélye.

Debreczen, jan. 15.
A debreczeni iparoskör helyiségében vasárnap délelőtti 10¹/₂ órákor lelelkemelő ünnepély folyt le, ekkor tartotta meg ugyanis az iparoskör szeretett elnökének, a deb. gőzmalom érdemes igazgatójának Szepessy Gusztáv urnak igazgatói működése 25 éves jubileumát.

Az iparoskör tagjai 10 órákor rendkívül nagy számban gyűltek össze a kör helyiségében, felőrával később Stieber János és Huber József urak kíséretében megjelent a jubláns, kit harsány éljenzésekkel fogadtak az összegyűlt közönség, melynek elhangzása után Serli Ede ur a kör alelnöke magvas beszédben üdvözölte a jubláni igazgatót.

Beszéde következő:
Mélyen tisztelt tek, elnök ur!
Midőn a tek. elnök ur az „István” gőzmalom társulatánál, mint igazgató 25 sikerdus évet töltött el és így a fényes korszakra ön-élegülten visszapiantva negyedszázados jubileumát megtartotta, a Tekintetesség vezetése alatt álló iparoskör örömmel siet, hogy ez alkalomból kifolyólag igaz, bensőséget érzett tiszteletét, szeretetét, ragaszkodását általam kifejeztesre juttassa.

Jól tudjuk mi azt, hogy ezen tettekben és eredményekben gazdag korszak, jubileum és igazán kiérdemelt ünnepeket főképpen az „István” gőzmalom társulatot illeti, a mely társulat élen annak érdekei előmozdítása körül, tekintetességnek soha nem lankadó tevékenysége, oda adó ügybuzgósága, kiváló nagy sikereket és eredményeket vitt ki s ezáltal magának hervadhatatlan érdemeket szerzett: de mégis mi úgy gondoljuk, s arról vagyunk meggyőződve, hogy ezen oly fényesen betöltött 25 év nem csupán a gőzmalom társulatot illeti, hanem a társadalmat, Debreczen város nagy közönségét is, mert a tek. elnök ur ezen 25 év alatt nem csupán hivatalának élt és felelt meg minden irányban kitűnően, hanem minden rendelkezésére álló szabad idejét, tehetséget, sokoldalú ismeretét, nemcsak hajlamát és fennkelte szellemét szótátát, követte, a társadalomnak, közérdeknek és humanisztikus intézmények előmozdítására szentelte.

Tehát a társadalomnak minden jóra való tagja örülhet és örül, ha egy ilyen és annyi kiváló tulajdonságokkal ékeskedő egyén egy mindenkit meghódító, köztiszteletben és becsületben álló férfiu áldásos munkában eltöltött 25 évet ünnepel.

Annival nagyobb a mi örömmünk, mert tekintetesség, ugyanis mint egy nagy iparvállalat feje, ugyanis mint ember az — iparügyeknek mindenkor nemes barátja, lelkes partfogója volt, most pedig körünknek az iparos körnek szeretve tisztelt, nagyra becsült elnöke, a mi büszkeségünk.

De kétszeres a mai napon a mi örömmünk, mert a midőn végig tekintünk tek. elnök urnak fényesen megfuttat pályájára, mult-

jára, most a midőn tekintetesség a mi vezérünk, elnökünk az örömtől eltelten biztató reménnyel tekintünk körünk életének jövőreményével tekintünk körünk életének jövőreményével tekintünk körünk életének jövőreményével, mert ismerve tekintetességnek soha nem tudó, szünet nélkül előre törekvő szellemét és erélyét, megvagyunk győződve, hogy tek. elnök ur bennünket, körünket szintoly odaadással és ügybuzgósággal fogja vezérelni és így körünket felvirágoztatja fogja juttatni.

Azért tehát engedje meg tek. elnök ur, hogy e szűkkörü szerény házi ünnepélyünkön az iparoskör, valamint az itt megjelent tisztelők nevében is, nem a külső fény csillogása mellett, de annál melegebben a legbensőbb örömmérettel üdvözöljem és fejezzem ki üdv és szerencse kívánatunkat, azon hó ohajom kíséretében, hogy a mindenható tartsa meg tek. urat állandó jó és friss egészségben — ifjú erőben az élet legvégső határáig, hogy hazánkban, városunkban, társadalmunkban és körünk javára még igen soká munkás és hasznos tényező lehessen. Isten éltesse soká a mi érdeműs elnökünket Szepessy Gusztáv urat.

Ezen üdvözölő beszéd és azt követő hatalmas éljenzés után, nyomban felhangzott a debreczeni dalárda szabatos felköszöntő ünnepi éneke, mire Szepessy Gusztáv körülnök ur meghatottságtól remegő hangon körülbelől következőképp válaszolt:

Tisztelt uraim!
Legyenek elnézők, ha azon nagy kitüntetés megköszönésére, melyben önök enyemert részesíteni szivesek voltak, nem találom meg a kelő szavakat, de hidjek el szívemben van a hála, és köszönet érzése.

Hu-zonót éve vagyok e város lakója akkor mint igénytelen és tapasztalatlan fiatal ember kezére bízott az elődeim által jó anyagi helyzetbe és tekintélyes állásra hozott „István” gőzmalom ipar és kereskede mi üzletének vezetése, sem magam nem tudtam, sem azok kik bizalmukkal megtiszteltek, hogy képes leszek e hivatásomnak megfelelni; most mint 25 éves öreg munkás áldom a gondviselést a mely megengedte, hogy a reám bízott vállalat ugye nem hanyatolt, de a kedvezően fejlődött a talános viszonyokkal lépést tartva, kiterjedésében és jelentőségében emelkedett is.

Hogy ez nekem, ki csak azt tettem, hogy igyekeztem kötelességeimet onzetlenül és becsületesen teljesíteni, — sikerült azt, a jó viszonyok mellett az „István” gőzmalom társulat egykori választmányi, most igazgatói testülete és a részvényesek jóindulatu támogatásának, továbbá a vállalat hivatalnokai kara becsületes közreműködésének és vegre a vállalat sok oldalról érintkező közönség nagybecsű pártfogásának köszönhetem.

En a hamar lefolyt 25 évi szolgálatomnak és az aboz füződő eseményeknek — tekintve sok mások hosszabb és jobb szolgálatát — semmi különös jelentőséget nem tulajdonítottam, azonban ez évfürdülőjén az „István” gőzmalom társulat kormányzati tagjai és tisztviselői társaim egy csendes, házi ünnepélyt rendeztek és szerencse kívánataik mellett rokonszenveket és barátságukat kifejező becses emléktárggyal leptek meg Ezen megtiszteltetés önök is tisztelt uraim fokozták mai szives megjelenésük és rokonszenves becsülsüknek nyilvánítása által.

Öszintén kevalom, hogy jól esett nekem e két rendbeli barátságos megemlékezés és megtiszteltetés, mert anyagi jutalomnál is na-

gyobb becsünek tartom, az erkölcsi elismerést mit ily mértékben ki sem érdemeltem. — Buzdításnak tekintem azt arra nézve, hogy még tovább is — ha megbízatást nyerek — ugy az ipar és kereskedelmi vállalat körében, mit a más közgazdasági és társadalmi terén teljesítem szolgálatomat. — De most már az illetők elnézését kell kérnem, ha az előre haladt korban igyekeztem és jóakarattal mellett is csekélyebb munkasikerrel fogok beszámolhatni.

A me. tisztelő kitüntetését nemcsak személyemre de az ügyre és hivatali állásra nézve is becsünek tartom mert példát és ösztönt ad fiatalabb tisztviselő társaimnak arra: hogy az elvállalt kötelességeknek hű és becsületes teljesítése erkölcsi elismeréssel is megjutalmazatik. Teljesítsük tehát addig míg erőnk és tehetségünk engedi kötelességünket ott a hol azt tölünk kívánják.

Fogadják az iparoskör tisztelt tagjai ismételt köszönetemet nagybecsű kitüntetésükért és tartsanak meg továbbra is szives jóindulatukban és rokonszenveinkben.

Az önök eme beszédét ismételt eljenzés s később a dalárda szabatos éneke követé, mivel egyuttal a lelelkemelő ünnepély is véget ért.

Fábián L. M.

Farsang

A gazdaságból.

Jan. 14.

„Mit álmodál mond szívem gyermeke anyának mit felelsz?” Ha én is ily vallató manuska előtt állanék, én is csak ugy tennék mint a kis leány, ki azt felelte „Mennyben valek jó anyám!” Természetesen hogy a kis leány képzelte angyalai frakkban lakban és klakkban, az enyemek pedig (ezek nem képzeltek) tartalat, illuzionnal, selyemmel ruházkodnak, de az elvegre az angyalok karában mindegy.

Es most vegyék kérem ugy, mintha egyszerre 50 angyal jönne igéző toilletében szemeknk elé, csábosan mosolyogva mint syrének, bájosan lejtve mint bajaderek — hisz ez képes elfeledtetni még a jámbor muzulmánok paradicsmát is... egy darabka menyország a földön, oda helyezve szombaton este a „Bika” szálloda nagy termébe, a ragyogó három csillár alá — ennél csakis a gazdaszók öröme és azok az angyalok tüzes szemei ragyogóbbak.

10 óra után rázendült a Rákóczy nota, jelezvén a bánya, Degenfeld József grófnó szül. Szilassy Irma ó méltóságának megérkezését „Vitam et sanguinem” (gyengébbek kedveért: eltűnket és vérünket) hangzott egy koron a t u l a r d o l e l k e s e d e s s z a v a : és most, midőn egy lelkes lángoló szeretettel áthatott bálibizottság fogadja vednőjét: a város és megye első asszonyát, önkentelen eszünkbe jutnak a fenti szavak, s ha az nem is hangzott el a gazdasz ajkáról de ott volt az mind egyik szívében, a hódolat és legmélyebb tisztelet aita érzelmeikkel egybeforrva.

A bánya ó méltósága gazdasz báli elnök Frater Ákos ur által bevezetve, fogadta a bálibizottság camelia, rózsá és narancsból összeállt bouquetjét, egyszersmind bemutatta magát neki a bálibizottság. Ezzel a báli kezdetét vette.

Bánya ó méltóságának toilletje: egyszínűk brokát selyem, ezüst csipkédisszel gazdasz kivarrva, coiffurejében antik művü lánzfuzerrel. Megkell említenük a gyönyörű táncrendet, mely karperecz láncoza egy medail-

lon G. B. monogrammal, igen csinos emléktárgy a bálról. Szépek voltak a hölgyválasztási készített- és élő virágok, — a Magyar Kálmán által szerzett gazdasz-csárdás pedig oly kitűnően sikerült talp a á való, hogy alig győzte húzni a derek Magyarai banda, a tánczedvelő fiatalok csak erre tudott igazán jól csárdászni.

A négyeseket 48 pár táncolta kiváló animoval, a mulatságnak a derengő hajnal vetett véget, mely után garde des damas, kis leány, jogász, gazdasz a vitéz hadsereg és a néző publikum egy kedélyes éj sikerével, rózsá színben látva a jövőt, a nefelejesel szívében... távozott.

A gyarló reporterri toll, e szép névsor esetleges hiányáért teljes elnézést kér. — Ott voltak: Gerzon Odónné, Bobory Györgyné, Vajáné Balázs Biri, Szabó Gáborné, Bernáth Istvánné, Bay Istvánné, Fráterné, Géressy Kálmánné, Oszterlanné, Vargáné, Szabóné, Orbánné, Oroszné, Kósa Barnáné, Gerőlyné, Farkas Bertiné, Kenéz Gyuláné, Csánakné, Gajzágóné, Lónyay Sándorné, Sepsy Pálné, Gerebly Imréné, Braunsbergné, Engeszerné, Gasznerné Nárássyné, Kerner százasóné, Barta főhadnagyne, Dorsányiné, Czehné, Tóth Gyuláné Kovácsné, Borsosné, Balkoné, Laszlóné, Orbánné, Handtelné, Schmidtne, Megyesiné, Laszgalterné, Szabó Sománé, Nevers órnagyne, O. Végné, Szöllössyné sat.

Továbbá: Gerzon Kata, Kerek Ilona, Varga Vilma, Hegedüs Paula, Bay Szeréna, Bernáth Szeréna, Fráter Giza, Papp Mariska, Bárony S., Vass Szeréna (Beregzász), Csának Ilonka, Orosz Ida, Szabó Berta, Gerebly Róza, Sepsy Mariska, Gaszner Janka és Emma, Nádassy Blanka és Szeréna, Borsányi Etelka, Tóth Aranka, Gf. Coulman Charlotné és Cornélié, Tóth Ilona, Borsos Róza, Balkó nővérek, Orbán Jolan, Tátray Ilona, Schmidt Ilona, Megyesi Pirokska, Szabó Emma, Neudert Eliz, Vég Emma, Szöllössy Irma sat.

Gróf Csáky Adorján.

Havas világ.

Szeretek a külvárosban járni. Ezek az apró házik, kertektől elválasztva, az ut szélén vert ózvények, csicsókától takarított sánczak az én nagy falumat juttatják eszembe s nem bíncselte lelkemet még annyira le a rideg nagy város, hogy néha néha ne fogna el a falusias honvágy.

Sokszor perczelék nem hull a nyakamba a hó s én csak állok itt ez ujon épült kicsiny zsiadelyfedélű kőház előtt s nézem nézem, hosszasan.

Néha egy piros képű asszonyka nyomja homlokát az ablaktáblához, kinéz az utcára s meglátva engem bosszusan ránt egyet a vállán — aztán visszahúzódik.

Igen, mert tudom a történetet. Mennyit évdőnk mi Antallal, ha néha felmentünk betekinteni az aktákba a hivatalba. Milyen roskatag volt a járása s egészen eluntak, míg egy aktát elővett a harmadik kaszából. Rest volt szörnyen s ha szemrehányást tettünk érte — levette szemüvegét s a mig törtülte, olyan szuró tekintettel vete tránk, hogy majd megpukadtunk a nevetéstől.

Pedig Antal tudott serény is lenni. Ha megközelítette az óramutatót az elmenőt — ki-egyenesedett s percz alatt a sikátoron át vágott keresztül a háza fele.

Építterett egy új házat s azt felügyelte. Ezt a szép kis fészket, Lázás sietséggel jött ki a hivatalos órák után s megnézve a hala-

egyik sem, s mégis szerették egymást, s egymás körében találták jól magukat, bizalmasok voltak, — ök maguk sem tudták megmagyarázni az érzést, de azt érezték, hogy ez nagyobb a barátságnál.

Lelkök öszfört. Elbeszéltek egymásnak életöket, Zsolnai csaknem rajongó szavakkal mondá el szerelmet neje iránt, kit a sors oly korán elrabolt tőle kit feledni most sem tud s nem fog soha.

Czarnewszkiné nem kevésbé szerette férjét, s megösmertette Zsolnaival a családjában történt testveri gyűlöletet, s elmondá Champion Margit esetét is, kiről most is részvétellel emiekezett meg.

A gyermekek, mintha egy család gyermekei lettek volna, mindkét helyen otthon érezték magukat.

A világ rozsz nyelve, mi minden kicsiségben fennakad, öket is rágalmazta, s nyiltan beszéltek, hogy: elébb utóbb férj és feleség lesz belőlök.

Évek multak el. A körülmények nem változtak csak annyiban hogy a gyermekek napról napra nőttek.

István és János, e két hű szolgál, epen olyan jó barátokká váltak, mint gazdasz, különösen a teli estékét ök is egymás körében tölték, elbeszélgetve egy üvegbor mellett.

Bizony pájtás, — mondá János, miután már régen a biza mas „te” megszólítást használták, — furcsa ez én uram meg a te asszonyod, látszik, hogy nem utalják egymást, s nem a hogy összeházasodának.

Mennyivel jobb lenne a két udvarból, két gazdaságból egyet csinálni. Urnóm férjét soha sem feleli el, nem egyszer találom most is, boldogult uram arczképe előtt terdepelve imádkozni, ő uradat, mint barátját szereti, de hidd el, felesége nem lenne.

(Folyt. köv.)

Kókai bujt a helyére, vigyázni kellett a szereplőknek, nehogy véletlenül oda tekintsenek, nehogy Kókait (a ki éppen nem volt eltakarva) rögtön felismerje. Mennydörgés helyett ágyulovéseket hallottunk, daczára annak, hogy parját ritkító mennydörgő készülékünk van. Több figyelmet kérünk.

Közöljük e hónap színházi műsorát. Jan. 17-én „Királyfogás.” (Halmainé jutalomjátéka.) 18-án: „Kókai-ház”. 19-én: „Pe-taud király”. 20-án: „Angyal és ördög”. 21., 22., 23-án: „Bolondok grófja”. 24-én: „Toloncz”. (Lászy né jutalomjátéka.) 25-én: „Tiszturak a zárdában”. 26-27-én: „Camilliac”. 28-án: „Nebántsvirág”. 29-én: „Varázsfátyol”. 30-án: „Két pisztoly”. 31-én: „Kendi Margit”. Febr. 1-én: „Angot”.

REJTELMEK.

— Regény —

Írta: SZALATNAY LÁSZLÓ. 29

VI

Álfalu lakói.

A kis gyermekek, kis ideig, mint egy bizalmatlanul néztek egymást, de csakhamar ök is bizalmasan csacsogtak együtt.

— Nagyságos asszonyom! — mondá Zsolnai, — bocssá meg tolakodó bizalmamat, de tudom, hogy butorai meg nem érkeztek meg, s így meglehetősen kényelmetlenség vár önre, de fogadja el vendégszeretetem, az időre, mig kastélya be lesz rendezve.

Czarnewszkiné kissé elpirult, de aztán mosolyogva jegyzé meg.

— Köszönm, uram, de ön özvegy, ha nos volna örömmel venném ajánlatát, így ez egy éjen elkinlódunk, csak el tud talán az eddigi felügyelő némileg látni s hol nap butoraim s mindig szükségletem itt sz.

Színházunk két, előadás tekintetében kiválóan sikerült estejéről adunk e helyen számot. Szombaton „Don Caesar” operettet eleventették fel, mely a saison elején (a főbb szereplőknek akkori indispozíciója folytán) nem látszott vonzó darabnak. Tegnap azonban mind az ének, mind pedig a játékrészek teljes érvényre emeltettek s a megjelent szép számú közönség megkedvelte az operettet. Mindakét primadonna enekelt: Halmainé (Maritána) különösen hangjánál volt ez este; néhány hosszán kitartott magas hangja a szó teljes értelmében csodálatba ejtett. Mind ő, mind V. Margó Czeha, ki éppen nem előnyére látszik kedvelni a férfiruhás partiekat, folytonos tapsok és kihívások mellett működtek. — Valentin (király) kivált a 4. felvonás nagy kettésében enekelt bravourral, Hada pedig (Don Caesar) ki ez este szépen csendő hangját csak egy-kétszer kímélte annyira, hogy nem lehetett hallani — rendkívül nemes és rokonszenves alakítást nyújtott. A kórikus partiekbán kivált Rónaszéky (Onofrio), kivüie Lozsarekné (Uraca), Dobó (Fernandez) és Hegyesi (Alerta) voltak igen mulatságosak. Némethy is jól megfeleit az Alcade kisebb szerepének.

Az „Angyal és ördög” előadásáról is sok dicseretést mondhatunk. Halmainé (Rózi) nagy kedvel és kedvesen játszott. — Dalait frenetikus taps, a kihívások és tetszészaj egész vihara fogadta. Védress Gyula (ifj. Salgó Mihály) drámai mozzanatokban gazdasz, igazán művészi játéka eppen ily méltánylást érdemelt. Hada (Béni) szépen játszott szépen enekelt, Medgyaszay Evelin (Anna) igyekezett az ördögöt elegendő ördögi színnel ellátni, Rónaszéky (Jobbsincs Misi) pedig olyan kacaját idézett elő, hogy szinte felvette a házat.

Nagy szó mostanában, hogy e két estén rendezési hiba sem történt, pedig a „Kókai ház” nagy gixeréi után már nem is csudálkoznak ilyesmin. A „Kókai ház”-ban a bábót a szöve közepén helyezték el, úgy, hogy miko-

dást, leült egy kőre másra a téglákat.

Pár hónap mulva Antal nagy lelki gyöndolást, az ablakramák Czfira volt azon.

Ha láttam őt öröngodolat, hogy m ért. Hiszen nem veszi ő a Fájta a mellét s ha az irodába, alköhdögnyedve, miattal arca-fenyések...

Egy este, szepten kezdette a butorokat volt s csak akkor vetélonnal elhaladtak.

Mert Antal más schallal volt föve az nek a feje s arczát tekintve láttam, hogy ősi szürke felső kecsétáltak a ház előtt, a a hölgy benézett rajta az ablakokat s a hölgy a párkányra, nezeget.

Kezdem sejtetni megnézni valót, hogy incselkedjek Antallal. Nem volt ott. T felőle keriztem, s a — Ma nem jön késsöre...

A többieket elfo Antal az nap es. Tehát azért épít De már a jövő dában voltam.

Pontosan belepet Hármaj voltunk mintegy felkiáltó jel totta a nézésünk s b totta szegre a kabátja Arca bosszus t Collegái hozamentek vánatukat oly hangon részvét-nyilatkozatnának.

Antal érezte, meg keserü mosolyát, m totta nekik a kezét. E naptól kezdve lapab lett s többit, melyedt egy-egy hiva kat töltött rákönyök.

Igy találtam an is. Mikor beleptem, véve a vállára, kisors gnyesenedett s biztos tonon haza. A sürün emegem. Háza előtt m kis hidon, az ablakba benézett.

Majd hirtelen e torodott — alakja me a kert deszkájába, h Mintegy 70 éve mulva megöryvedve.

En az utca tulso fel tam, hogy mi történt az óra s Antal még s A házból azont ka kinyitva az ablak s aztán megnyilt a ka.

A rajta kilépő a kot intett kezével az ujra De Antal nem j Besötödött s a dozott csillamokban v lámpa rezgő fénye...

Beindultam a vá utban eső kávéházakb nem találtam... Nem találtam m csak harmadnap egy lett a falon.

Collegái beszélte az utcán akkor éjelt benne elet. Mikor há sen titakozott sérthe szavakban karomolta, melybe erőszakkal tu s másnap csendes em fekete szegélyű papir hogy 4 hónapi boldo, el s s i r a t j a g y.

HELY

Az elsziget

Hiába élünk a kában, még is megese meny, hogy városun fenakadása köetkez volt szigetelva a vilá pusztá sivársága kié Cs a t ö r t ö k e d e z e n b ö l n e m e r k e z e t t e g e l l e k .

Hiába élünk a kában, még is megese meny, hogy városun fenakadása köetkez volt szigetelva a vilá pusztá sivársága kié Cs a t ö r t ö k e d e z e n b ö l n e m e r k e z e t t e g e l l e k .

Hiába élünk a kában, még is megese meny, hogy városun fenakadása köetkez volt szigetelva a vilá pusztá sivársága kié Cs a t ö r t ö k e d e z e n b ö l n e m e r k e z e t t e g e l l e k .

dást, leült egy kőre s nézte, mint rakják egymásra a téglákat.

Pár hónap múlva készen volt a ház s Antal nagy lelki gyönyörűséggel nézte a padolást, az ablakrámkák festését.

Czifra volt azon minden. Ha láttam őt örökké megragadt az a gondolat, hogy miért építette ő azt a házat. Hiszen nem veszi ő annak hasznát sokáig... Fájta a mellét s ha szivarral léptünk be az irodába, elködhögtt hosszasan, összegörnyedve, miáltal arca fakószínű lett s szeméi fényesek...

Egy este, szeptember vége felé, hordatni kezdte a butorokat is az új lakásra. Késő volt s csak akkor vettem észre, midőn oldalomnál elhaladtak.

Mert Antal másodmagával jött Piros schallal volt fődve az oldalán lépkedő hölgynek a feje s arcát nem vehettem ki. Utánok tekintve láttam, hogy urias a tartása s az ősi szürke felső keeses idomokat takar. El-sétáltak a ház előtt, Antal kinyitotta a kaput, a hölgy benézett rajta. Antal bekerült feltárta az ablakokat s a hölgy kívülről rákönyökölve a párkányra, nezegetett be s beszélt hozzá.

Kezdem sejtieni Másnap kerestem valami megnézni valót, hogy a hivatalba mehessek s incselkedjek Antallal.

Nem volt ott. Társai mosolyogtak, mikor felőle kerdeztem, s egyik megjegyezte: — Ma nem jön fel — s holnap is csak későre...

A többiek elfogta a kacagás. Antal az nap esküdt. Megházasodott. Tehát azért építette ezt a kis házikót.

De már a jövő napon 9 óra előtt az irodában voltam.

Pontosan belépett Antal. Hármán voltunk az irodában s mindenki mintegy felkiáltó jel bámult rá. Antal bántotta a nézésünk s bólintva a fejével — akasztotta szegre a kabátját.

Arca bosszus volt inkább mint boldog. Collégái hozzáméntek, kifejezték szerencsés-vánatukat oly hangon, mintha elkárosodásán részvét-nyilatkoznának.

Antal érezte, mert meghatottság néllül keserű mosolyt, minden szó nélkül nyujtotta nekik a kezét.

E naptól kezdve még mogorvább, szótalannabb lett s többet köhécselt. Sokszor bele-meyt egy-egy hivatalos iratba s egész órákat töltött rákönyökölve...

Igy találtam amaz emlékezetes délután is. Mikor beléptem, felkapta a fejét s kabátot véve a vállára, kiosont az ajtón. Alakja kidgyenesedett s biztos léptekkel ment a sikátoron haza. A sűrűn hulló hótl nem lattott engem. Háza előtt megállt — aztán átlépett a kis hidon, az ablakhoz ment s ket keze közt benézett.

Majd hirtelen elkapta a fejét — megtántorodott — alakja megtört s belekapaszkodott a kert deszkájába, hogy el ne essék.

Mintegy 70 éves agastyán, pár perc múlva megörnyedve indult a városba befelé. En az utca túlsó felén megálltam s várakoztam, hogy mi történik. Már 6 óra felé járt az óra s Antal még sem tért vissza.

A házból azonban a szép piros asszonyka kinyitva az ablakot, kitekintett az utcára s aztán megnyitá a kapu.

A rajta kilepő alaknak az ablakból csókot intett kezével az asszony s csend lett újra.

De Antal nem jött. Besötétedett s a leomló havon át szakadozott csillamokban világotott ki az ablakon a lámpa rezgő fénye...

Beindultam a városba. Benyitogattam az utban eső kávéházakba. Kerestem Antalt, de nem találtam...

Nem találtam másnap az irodában sem, csak harmadnap egy gyászjelentést asztala felett a falon.

Collégái beszéltek, hogy elesve találták az utcán akkor éjjel a hóban s alig volt benne élet. Mikor hazaakartak szállítani, erősen tiltakozott sérthetetlen, össze nem függő szavakban káromolta csendes kis otthonát, melybe erőszakkal tudták az erőltet bevinni s másnap csendes ember lett belőle. Azon a fekete szegélyű papíron pedig meg van írva, hogy 4 hónapi boldog házasság után hunyt el s s i r a t j a g y á s z o s ö z v e g y e...

HELYI HIREK.

Az elszigetelt Debreczen.

Debreczen, jan 16. Hiába élünk a gőz és villany korszakában, még is megesett az a hihetetlen esemény, hogy városunk a közlekedés teljes fenakadása következtében négy napon át el volt szigetelve a világtól. Az országos vásár pusztai sivatárába kiáltó bizonyosság e mellett. Csütörtök délután óta Debreczenből nem indult vonat, s nem érkezett meg egy sem a reggelig. Az óriási hófúvás úgy tele hordta a pályautat, hogy annak eltakarítása emberi erő felül muló feladat volt s hasztalanul volt és van igénybe véve száz meg száz munkás kéz, hasztalan dolgozott valamennyi gőzgép, az eltakarított havat egy perc alatt vissza sodorta a tomló szélvihar és a munkások, kik tisztességes napibért kaptak, egymás után dőltek ki a nehéz munkából megfagyott kezekkel, lábakkal, s lefagyott fülekkel. Óriási erő megfeszítés mellett indult el ma éjfélok Szoboszlóról egy vonat, mely állt 3 lépőből, 2 hótisztítóból és 3 személy szállító kocsióból és ennek sikerült a kümben 38 percnyi utat majdnem 7 óra alatt megtenni s így a napok óta Szoboszló és Ebes

közt rekedt utasok egy része sok és nehéz küzdelem kiállása után végre beszerkeztek. Másik része a hatóság és vasuti főnökség után kirendelt szánkókban már tegnap beérkeztek.

Ma délben egy teljes személy vonat elindult Budapest felé s így remélhető, hogy délután 4-5 óra közt (ha nem később) megfog érkezni a budapesti vonat s hihetőleg ismét helyre áll a forgalom Budapest és Nagy-Várád felé. A m. á. vasutak debreczeni állomás főnöke értesítette szerint a Debreczen P. Ládányi vonalon a közlekedés, csupán személyforgalom, mai napona 905. sz. vonattal megnyitatták.

De csak is ezen a vonaton. Szatmár, Nyíregyház és Nánás felől csütörtök óta nem jött vonat és ezen irányokba ma sem indították még vonat, mert az utakon lehetetlen átörni a hó fúvásokat. Meg kell említenünk, hogy a vasuti állomásnál egymást érik a tudakozók, do Olle főnök maga is csak annyit tud, hogy nincs semmi bizonyos. Ő megette a kellő intézkedéseket. De nem tette meg az új posta főnök, ki e nehéz napok alatt ügyefogyottságot fényesen lebizonyította.

Bezzeg, lehozta volna a postát Meyer! hangzott mindenfelől. A főnök ur minden felszólalás után s m küldött kocsi a szomszédban levő s már felhalmozódott postai küldeményekért, míg arra a nagyváradi postai igazgatóság meg nem adta a távirati engedélyt s vegre remélhetjük, hogy a csütörtöki lapokhoz hozzájuthatunk. Ezt is csak dr. Király Ferenc közg. előadó ur erélyes föllépésének köszönhetjük.

Megemlítjük végül azt is hogy Szatmár felé valószínűleg fog holnap reggel egy vonat indulni.

A publikumot, a rendőrség intézkedése folytán, szánokon és berkocsikon hozták be az Ebesről. A környék pogány árkon állt az elemi szerek, meg végre tegnap Hazelmayer vendég lős szállított ki 80 személyre való enni-innivalót. Képzelméleti és megrekedt utasok kinnzenvedéseit! Még boldog volt, a ki kártyázhatott. Hát meg azok, kik a szombati gazdasábra igyekeztek. Négy utas, hogy a balról elne maradjon 50, mondott ötven forintet fogadott szant és így érkeztek meg idejekorán. Sokan jöttek elfogyott kezekkel, lábakkal, egyszóval az elemek mérge és közlekedési eszközökink tökéletlensége közreműködtek abban, hogy Debreczent oda-kezelhessük Szibéria kelloközebe.

A lapokkal és levelekkel meg úgy vagyunk, hogy azóta akár megizenhettek a muszka háborút, betegeskedő családtagokat eltemethettek, adósaink csódot mondhattak... mi ugyan nem tudunk semmiről semmit! Szatmár és Nyíregyház felé a közlekedés reggel megindul.

Halmainé jutalomjátéka A debreczeni színház abban a szerencsés helyzetben van, hogy két oly kitűnő primadonnával rendelkezik, a kik bármely színpad díszére válhatnának — Ket teljesen elientetes tereu mozoznak. Alakjuk, hang nemük, játek-körük olyan, hogy egymással versenyezniök nem szükseges es egymás működését a színpadon mintegy kiegészítik. V. Margó Czéliának gyönyörűk a mélyhangjai, Halmainé ragyogok felsőhangjai; Halmainé é játszik erőteljesebb megjelést igénylő alakokat, V. Margó Czéla finomaub, naivaob szabasuakat. — És így ha csak tapintatlan jó barátok es tapintatlan ellenfelek nem rontanak a dolgon kikerülhetők azon, a közönségre nevezébo szantó, a színygyre nevezé káros primadonna-harczok, melyben a jó izlésű közönség úgy sem találja gyönyörűségét. Mily utálatosak es svihakosak is az egymás tapsaba agló pisze-gések, tüntető tapsok es kihívasok, hangos megjegyzések! Magunk sem igyekszünk egyeure mint hogy egyik primadonnánk sem nyerjen több, vagy kevesebb elismerést, kivált egymásnak rovására, mint a mennyit megérdemel, s ha referensünk egyik primadonna mellett esetleg erősebben talál kardoskodni, ennek oka sem tulbuzogás az egyik, sem ellen-szensv a másik jeies primadonna iránt, hanem az Európát jelentő deszkakon megomlott egyensuly hely realitására irányzott törekvés. Ezt pedig őszinten mondjuk es bizonyára így velekedik minden jóizlésű színházlátogató E nehány sort a holnapi jutalomjáték alkaimatból bocsátottuk előre. Azert, nehogy eszebe jusson valakinek azt hinni, hogy itt is versenyéről van szó. V. Margó Czéliának volt fényes jutalomjátéka; részt vett abban az egész közönség es igen természetes, hogy jó barátok es ismerősei igyekeztek annak fényét emelni. Ezuttal sem óhajunk egyebet, mint hogy holnap megjelenjen mindenki, a ki Halmainét tiszteli es szereti. Nemileg tíz éves jubileuma lesz az es így még inkább legyen oly jutalom-játék, a minő Debreczen városa közönségehez illik. A „Királyfogás” Fiorájában nem mulja felül itt Halmainét senki. Erdemes ezt meg nézni bármely alkalommal. Es ha a jutalom-játék nem lenne oly fényes, mint a V. Margó Czéliáé, az nem baj Ennek a részén van az, hogy ő még újdonság közönségünk előtt, hogy a fővárosi reclame zenekara kísérté hozzánk es hogy jutalomjátéka előnyösebb darabbal es napon történt, míg Halmainával már ott hon vagyunk Debreczenben, a reclameok után nem

jár, de még csak egy látogatás kedvéért sem szereti elhagyni a — gyerekszobát es hogy éppen a jutalomjátéka előtti napon is cassadarabot adnak es holnap van a vásár-oszlas.

De azért mi szép erkölcsi sikert várunk, levén az igazi méltányosság: „adjátok meg Czéliának, a mi a Czéliáé es Halmainénak, a mi a Halmainéé!” Ajánljuk a holnapi jutalomjátékot a közönség pártfogásába.

Vasár. Az országos vásár, miután a nagy hó es a hideg a közlekedést meggátolta, nagyon gyéren van látogatva. Alig nagyobb egy heti v sárnál. A vásári rendőri krónika is nagyon kevés adatot ír fel: mindössze annyi történt, hogy a szekér elgázolt egy szegény embert, kinek bordája betört s e miatt kórházba szállították, — a másik nevezetes esemény pedig az, hogy a vásáriban egy rossz nadragót elloptak. — emeljük, hogy a külvárosi érisátrakat a tanács új számozással látatta el, valamint felmérte azok területét is. Ezen munkalattól is kitunt a debreczeni, hajdani híres nagyvásároknak aláhanyatlása. Mert az új számozás csak ötven sátrat talált, holott ezelőtt több volt 500-nál s a meg me levők mindössze 2646.84 □ méternyi területet foglalnak el, melyekért 10 krjával egy egy nagyvásár alkalmával 264 frt 65 kr. terhasznalati díj szedetik be a város javára. Erdemes megemlíteni, hogy a sátrak közül 8 budapesti, 3 becsi, 5 kassai s 1 szoboszlói kereskedőe, a többi debreczeniek tulajdonát képezi.

Nepesedés. Jan. 8-tól jan hó 14-ig született városunkban: 1. Református: törvényes 19 fiú, 20 lány, — törvénytelen 3 fiú, együtt = 42 Halvaszületett 2 fiú. Egybekelt 17 pár. II. Evangélikus: 0. Egybekelt egy pár. III. Róm. katolikus: törvényes 1 fiú, 3 leány, — törvénytelen 1 fiú, 1 leány együtt = 6. IV. Zsidó: törvényes 1 fiú, törvénytelen 1 fiú, együtt = 2 Halvaszületett 1 törvénytelen fiú. Elveszülöttek összes száma: 50, melyet ha egybevetünk az elhaltak számával (36), a szaporodás = 14.

Farsangi napár. Jan. 17. Asztalos ifjuság bálja a „Korona”-ban. Jan. 18. Timárfi ifjuság bálja a „Korona”-ban. Jan. 21. Függetlenségi kör bálja a „Korona”-ban. Mamelukok bálja a „Biká”-ban. Jan. 22. Munkás betegség egyelő-gyület tánczestelye a „Korona”-ban. Jan. 29. Csizmadia ifjuság bálja a „Korona”-ban. Iparos kör bálja a „Biká”-ban. Febr. 1. Altiszti bála a „Biká”-ban. Febr. 4. Hajdumegyeyi bál a „Biká”-ban. Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a „Korona”-ban. Febr. 12. Czigány bála „Korona”-ban, rendezik Magyaritestvérek.

A függetlenségi körben tegnap d. e 11 órakor Bekéssy László gazdasági akadémiai tanár ur igen érdekes es különösen a gazdasági közönségre nézve nagyon tanulságos előadást tartott az állattenyésztésről, szép számu közönség előtt. Bekéssy László ur egyike városunk legkitűnőbb előadóinak, ki előadásait humorral es élénkséggel fűszerezi. Ő tökéletesen érti annak titkát, hogy miként kell a tudományt népszerűsíteni. Tegnap előadásában leginkább a lótenyésztéssel foglalkozott, a mi Debreczenben a legfontosabb gazdasági ágak közé tartozik. Részletesen s érthetően ismertette, hogy mik a helyes lótenyésztés föltételei, — mindezeket helyi vonatkozású példákkal illusztrálta. Felmentette hogy Magyarországon már annyira előrehaladt a lótenyésztés, hogy a magyar mén lovak négyszer-öttször annyit érnek, mint az ausztraiak, s Magyarországból ma tizannyi lovat visznek ki, mint ennek előtte. Előadó jobbnak találja, ha a lótenyésztés közös, mint ha magános eszközök azt Ennek bebizonyítására felhozta a debreczeni törzsménest, mely rövid idő alatt oly szép eredményeket mutatott fel. Az e tárgyban felmerült felszólalásokra es ellenvetésekre előadó szaktörtői válaszokat adott, a mi az előadás érdekeségét es értéket nagyban emelte. Előadó végül kijelentette, hogy a debreczeni ménest oly életrevaló intézménynek tekintti, mely rövid 10 év múlva valódi gyöngye lesz városunk gazdasági tényezőinek. — Bekéssy László ur — a kör felhívása folytán — előadását folytatni fogja, a mely ígéretével nagy hálaára kötelezi gazda-közönségünket.

A negyedik korosztály behívása. Debreczenben az idei főszóron a IV. korosztály is le fog hivatalni s erre nézve a városi hatóság katonauyi osztálya már meg is tette az előzetes intézkedéseket. Ez a behívás azonban nem áll összekötetésben a háborus hírekkel: haem arra való, hogy — a mint már tavaly is, meg azelőtt is történt — annál inkább kieljék a városra kivetett hadjuttalék.

Felolvasás Propper N. János ur a kereskedelmi akademia igazgatója csütörtökön est e kezdette meg azon felolvasási ciklust, melynek tartására a kereskedő ifjak tevékeny egyesülete a kereskedelmi akademia tanárait kerte föl, kik erre készségesen vállalkoztak is Propper ur a tizedes rendszerint való időszámitásról tartott a tárgy fontosságánál fogva igen érdekes felolvasást, mely azonban csak egy részét képezi annak a terjedelmes munkának, melyet ő a kiváló jelentőségű kérdés tanulmányozása eredményeként készített. A felolvasást szépszámu közönség, közte néhány nő is, hallgatta.

Farsang. Vették a következő bál meghívókat:

I. A deb. timár ifjuság az 1888-ik év jan. hó 18-ik napján a „Korona” szálloda nagy termében zártkörű tánczvigalmat rendez, melyre a n. é. közönség figyelmét felhivatik. Itt-look pontos kiszolgálásáról az ifjuság gondoskodik. A tánczvigalmon a Zsiga Józsi zenekara fog közreműködni. Kezdeté este 7 órakor. A rendezőség.

II. A debreczeni csizmadia ifjuság 1888. évi január 29-én szerdán a „Korona” vendéglő nagytermében zártkörű tánczvigalmat rendez. A tánczvigalom kezdete 7 órakor. Tánczenész Zsiga József zenekara lesz. Ittálokról az ifjuság gondoskodik.

A tél áldozatal. Sámson községben f. hó 13-án a rendkívüli hideg tel két áldozatot követelt. Ugyanis két egyen egy rokot kísért ki a nagy Cserére, s visszajövet oly nagy szélvihar támadt, hogy az egyik — a Martinka körül — már lefeküdt, a másik pedig felső ruháját reá terítvén borzostól küzdelem között a község aljajk tudott vergődni, hol azonban ő is leesett. Egy arra járó asszony észrevette ugyan, be is szállították a község-ségbe, de kezei es lábai annyira elfagytak, hogy eletehez is kevés a remény. A másikat — ki a Martinka körül lefeküdt — éjfel után szállították haza, teljesen megfagyva. Minden életrehozási kísérlet sikertelen maradt. Az elhalt Helmezi Sándor 42 éves feleséget s 4 kiskoru árvt hagyott hátra nagy szomorúságban; — a másik Sándor Imre nevű 18 éves ifju.

Árvaszéki kimutatás. Hajdu vármegye központi árvaszékének 1887 évi ügyforgalma: Beerkezett összesen: 9782 ügy darab. Ebből elintéztetett: Péner Sándor árvaszéki ülnök által 2962 db, Orosz Endre ülnök által 3621 db, Sepsy Dező jegyző által 2584 db, Pusztay Sándor ülnök által 615 db, összesen: — 9728 db. Hátralék nincs.

Figyelmeztetés. A háziurak nagyon könnyen veszik azon szabály rendeletet, mely a járdák homokoltatására vonatkozik. A rendőrség ismételten figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a járdákat homokoltassák be, mert különben érzékeny büntetések lesznek kive.

A kisebb fizetéssel bíró városi tisztviselők, továbbá az irnokok es lapdíjasok kérényit intéztek a tanácshoz az iránt, hogy nekik, tekintettel a tanácsban az iránt, hogy a város által kivételesen túfizta is adassék. A tanács a kérényit véleményezés végett a jog es pénzügyi bizottságnak adta ki. A hatóság aligha tér ki e méltányos kívánság elől, s azt most is teljesíteni fogja, mire legközelebbi példát az 1880-iki télen adott a tanács, ille-főleg a közgyűlés méltányosság-szeretete.

Farkas-világ Pénteken este tíz órajában, a rab-kerf előtt, két farkas támadta meg a Klimó A. kertészét, ki a nála levő hat lövetű revolver elsütögetésének köszönheti megmenekülését. — Nem lenne-e czélszerű, ha a helybeli vadász-társulat egy kis éjeli vadászatot rendezne a garázdálkodó bestiókra? Hogy mennyire megy a farkasok vakmerősége, mutatja azon eset, mely pénteken a guthi erdőben történt. Két farkas megtámadta az erdész-lakot s egy kis kutyát az erdészlak ajtajában téptek össze. Legérdekesebb e dologban az, hogy az erdész-lakban fegyveres emberek voltak, kik onnan hallgatták a farkasok által szétmarczangolt kutya vonítását.

A clakkot vissza! Következő felszólítás közzétételére keréttünk fel: Azon ur (névszerint ismerősünk), ki egy szombati bál alkalmával a „Bika” tánczterem közepén szün óra előtt leejtett selyem clakkot tévedésből felemelte, felkéretik, hogy ezt mielőbb a „Debreczen” szerkesztőségi irodájában átadja.

A helyes gyógyszer megválasztásától függ bizonyos betegségekben a kívánt siker. Ép ezért, még mielőtt valamely orvosi szert használnánk a szorulás s az ezzel összefüggő lehangoltság, tagok szibbadása, étvágy hiány, felfájás stb. ellen: tudakozódjunk Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsei felől, s bizonyára egyhangu dicséretet fogunk hallani. A svájci labdacsak 70 kr. egy dobozzal a gyógyszerárakban kaphatók, de meg kell nézni a védőjegyen Brandt R. nevéáírását.

Magyar iparczikk aránylag rövid idő alatt meg nem hódította el a tért oly gyorsan, a külföldi hasonemű termékek elől, mint az általános elterjedésnek örvendő L e n c k á v é. Örömmel konstataljuk ezt, mert pótkávéért eddig — tudvalevőleg — évenként két millió frttal áldozunk a külföldnek. Végre akadt egy magyar gyáros, ki képes a külföldiekkel versenyezni, mert megfelelő tőkével rendelkezik s mert gyártmánya jobb, mint a külföldiek L e n c k á v é. Soproni pótkávégyárában, mint lapunknak onnét írják, éjjel-nappal dolgoznak, hogy a megrendeléseknek eleget tehessenek.

Debr. Színház. Holnap, kedden, 1888 január 17-én páros bérlétszűnetben Halmayné Emma jutalomjátékául: Király fogás. Nagy operette 3 felvonásban. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kutasi Imre Kiadó

